

פסחים סב. (ש16) עד סג. (המשנה)

שחיטה - ישנם שני 'צינורות' משמעותיים בצואר בעלי החיים הקנה (שבו עובר האויר) והושט (שבו עובר המזון) כדי לשחוט בהמה כהלכתה יש לחתוך (לפי כללי השחיטה) את רוב שני הצינורות. וכפי שהגמרא מכנה זאת 'רוב שני סימנים' בעוף מספיק לחתוך צינור אחד 'רוב סימן אחד' הגמרא שלנו דנה בשתי שאלות בהקשר של מעשה זה:
א. האם מעשה השחיטה הוא כל התהליך מרגע התחלת חיתוך הסימן הראשון ועד חתיכת רוב הסימן השני. או שהחיתוך המקדים הוא רק הכנה לחיתוך של רוב הסימן השני ומעשה השחיטה הוא רק באותו רגע נקודתי שבו הוא חותך את רוב הסימן השני.
ב. בהנחה שמעשה השחיטה הוא כל התהליך, האם שני הסימנים הינם יחידה אחת או שתי יחידות.

הברייתא מהדף הקודם

שלב א':
הנחת מוצא: אם לא כל הקרבן טמא - הקרבן כשר, מסקנה: גם אם לא כולם ערלים - הקרבן כשר,

שלב ב':
 אולי נלמד פסול ערלה מפסול זמן?

שלב ג':
 ערלה דומה לטומאה. טומאה וערלה נוהגים רק בפסח.

שלב ד':
 ערלה דומה לזמן. טומאה לא נאסרה בכל מצב.

לאיזה טומאה מתייחסת הברייתא

שלב א'

בשר קרבן שנטמא

לא ניתן להסביר ששלב א' מתייחס למחשבה להאכיל לטמאים. כיוון שאז לא ברור מהיכן הביאה הברייתא את הנחת המוצא שהקרבן כשר כפשוטה יותר מכך שהוא כשר כשלא כולם נימולים)

שלב ג'

אפשרות א':

מחשבה להאכיל לטמאים (רק בפסח נוהג פסול מחשבה זה)

אפשרות ב':

בשר קרבן שנטמא (רק בפסח כשהבשר טמא והחלבים טהורים לא זורקים את הדם)

שלב ד':

אפשרות א':

מחשבה להאכיל לטמאים (כשהציבור טמא, הטמאים מקריבים פסח)

אפשרות ב':

לבשר שננטמא (כשהציבור טמא והטמאים מביאים קרבן הם מטמאים את בשר הקרבן ואכלים אותו בטומאה)

לפי אפשרות ב' (בשלבים ג' וד') - כל הברייתא מתייחסת לאותו סוג טומאה, (והדיון הוא סביב הסוג המסויים)

לפי אפשרות א' (בשלבים ג' וד') - הברייתא מתייחסת לשני סוגי טומאה (והדיון בברייתא הוא סביב הפסול הכללי של טומאה)

ר"ה בראי: מה ההבדל בין מחשבה לזרוק לשם ערל (שלפי ר"ח מתחשבים בתרחיש תיאורטי שהערל ימול ופוסלים) למחשבה בסתם קרבן בשאר השנה לשם פסח (שם לא מתחשבים בתרחיש תיאורטי שיקריב את הקרבן בי"ד ניסן ומכשירים)?

רב פפא: התורה קבעה במפורש שהשוחט קרבן אחר לשם פסח יפסל רק אם עשה זאת בזמן שבו מקריבים את הפסח.

ר' שמלאי: מה ההבדל בין פסול לשמה (שבו מחשבה מעורבת פוסלת) לפסול שלא לאוכליו (שבו מחשבה מעורבת לא פוסלת)?

ר' יוחנן: 'לשמה' - הפסול בגוף הקרבן (ולכן לא ניתן לבדוד את הפסול), 'לאוכליו' - הפסול בבעלים (ולכן ניתן לבדוד את הפסול) 'לשמה' - נוהג בכל 4 העבודות, 'לאוכליו' - נוהג רק בשחיטה, 'לשמה' - נוהג בקרבנות היחיד והציבור, 'לאוכליו' - נוהג רק בקרבנות יחיד.

אפשרות א' להבנת המחלוקת (לפי הסבר רבא בזבחים ל.):

אחרים:

1. מעשה השחיטה הוא רק הפעולה הסופית (אינה לשחיטה אלא לבסוף).
2. לכן יש רק נקודה אחת שבה אפשר להכניס רק מחשבה אחת.
3. לכן מכניסים לאותו רגע רק את המחשבה הראשונה (תפוס לשון ראשון) שעליה חשב.

המשנה:

1. כל הפעולה נחשבת מעשה שחיטה (ישנה לשחיטה מתחילה ועד סוף)
2. לכן יש זמן רב שאליו ניתן להכניס מחשבות רבות ומגוונות.
3. לכן מכניסים לשחיטה את כל המחשבות.

אחרים:
 חשב על ערלים ואחר כך על מולים - פסול,
 חשב על מולים ואחר כך על ערלים - כשר

המשנה:
 בכל מקרה (לא חשוב הסדר) - כשר,

אפשרות ב' להבנת המחלוקת (גם לפי שיטת אביי בזבחים ל.):

המקרה: חשב כל מחשבה על סימן אחר (עיין ביאור מושגים)

אחרים:

1. מתחייבים לכל סימן לחוד.
2. בסימן הראשון לא היתה מחשבה מעורבת אלא רק מחשבת פסול (מחשבת הכשר הגיעה רק בסימן השני)

המשנה:

1. מתייחסים לשני הסימנים כחידה אחת
3. בשחיטת שני הסימנים היתה מחשבה מעורבת (ולכן הקרבן כשר).